

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Ζωή Γαβριηλίδου
Μαρία Σφυρόερα
Λουκία Μπεζέ

Γλώσσα

Ταξίδι
στον κόσμο
της γλώσσας

Β΄ Δημοτικού

γ΄ τεύχος
1ος τόμος

Γλώσσα Β΄ Δημοτικού

**Ταξίδι στον κόσμο
της γλώσσας**

ΤΡΙΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

Τόμος 1ος

**Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 /
Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:**

**«Αναμόρφωση των προγραμμάτων
σπουδών και συγγραφή νέων
εκπαιδευτικών πακέτων»**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Δημήτριος Γ. Βλάχος

Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ

Πρόεδρος του Παιδαγωγ. Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων

βιβλίων και παραγωγή

υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού

με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το

Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Τύπας

Σύμβουλος του Παιδαγ. Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημ. Υπεύθ. Έργου

Γεώργιος Οικονόμου

Σύμβουλος του Παιδαγ. Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από

το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και

25% από εθνικούς πόρους.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ζωή Γαβριηλίδου, Επικ. Καθ. του
Δημοκρίτειου Πανεπ. Θράκης,
Μαρία Σφυροέρα, Επικ. Καθηγ. του
Δημοκρίτειου Πανεπιστημ. Θράκης
Λουκία Μπεζέ, Καθηγ. του Δημοκρ.
Πανεπιστημίου Θράκης

ΚΡΙΤΕΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

Άννα Παγοροπούλου, Επικ. Καθηγ.
του Πανεπιστημίου Αθηνών
Νικόλαος Κουτσός,
Σχολικός Σύμβουλος
Ιωάννης Μπάρτζης, Εκπαιδευτικός

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Άντα Γανώση,
Σκιτσογράφος - Εικονογράφος

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Αγγελική Τσαμπάζη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Πέτρος Μπερερής, Σύμβουλος του
Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
Χρήστος Παπαρίζος, Σύμβουλος
του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ

Μαρία Καράμπελα, Εκπαιδευτικός

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Παναγιώτης Γράββαλος,
Εικαστικός Καλλιτέχνης

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
ACCESS Γραφικές Τέχνες Α.Ε.

Η προσαρμογή του βιβλίου έγινε
από την Ομάδα ανάπτυξης ψηφιακού
εκπαιδευτικού υλικού προσβάσιμου
από αμβλύωπες μαθητές, του έργου
«Σχεδιασμός και Ανάπτυξη
προσβάσιμου εκπαιδευτικού και
εποπτικού υλικού για μαθητές με
αναπηρίες – Οριζόντια Πράξη».

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ & ΕΚΔΟΣΕΩΝ
«ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»**

**Ζωή Γαβριηλίδου
Μαρία Σφυρόερα Λουκία Μπεζέ**

**ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ:
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Α.Ε.**

Γλώσσα Β΄ Δημοτικού

**Ταξίδι στον κόσμο
της γλώσσας**

ΤΡΙΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

Τόμος 1ος

Η Εφημερίδα μας

ΣΧΟΛΕΙΟΝ Τριφυλίων Κορίνθου 1^η Εφημερίδα μας ΤΑΞΙΑ Β²
 Βγαίνει κάθε 15 μέρες 15 Ιανουαρίου 1974 Φύλλο 5^{ον}

Καλή χρονιά!

Ξαναγυρίσαμε αγαπητοί μου φίλοι πάλι στο καλό κι αγαπημένο μας σχολείο. Καινούργιο κέφι και χαρά για τον νέο χρόνο 1974 και χίλιες ελπίδες. ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ. ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ. Καλή πρόοδο.

Ο δάσκαλός σας.

Οι καλλιγράφοι

Οι καλλιγράφοι είναι κάτι μικρά μαύρα ανθρώπικα με κακιά ψυχή. Θέλουν να κόψουν το δέντρο όπου στηρίζεται η γη. Όταν τα παιδιά γένε τα κάλαντα, οι καλλιγράφοι φεύγουν και το δέντρο της γης ξαναγίνεται. Στην τάξη μας μάθαμε πως οι καλλιγράφοι είναι παραμύθια των παιποιδων μας.

Μαυροειδόπουλος Δημήτριος

Πως πέρασα τις διακοπές των Χριστουγέννων.

Φίλοι μου εγώ πέρασα τα Χριστούγεννα στο Αίγιο. Ξεκινήσαμε το θράδι της Παρασκευής και κατά τις 4 φτιάξαμε επιτέλους στο Αίγιο. Το Ξενοδοχείο ΕΛΙΚΙ που είχαμε κλείσει ήταν πολύ όμορφο. Τι ώρα που ήταν το θράδι ήταν πράσινο χορτάρι! Τα θράδια, έλαμναν στον ουρανό τα άστρα σαν να είχαν γίνει από άσπρη. Το θρονόαχελμός ήταν καταπρη από τα χιόνια. Πέρασαμε θαυμάσια τα φετεινά μας Χριστούγεννα.

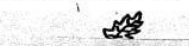
Αρίστερος Σιδηρόπουλος

Οι φίλοι μας Σωφραφίζουν ↓

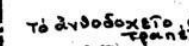
άνθο-δοχείο Ξενοδοχείο

Κατερίνα Μπαρ-γιά καφέ

Αγριχοίονδο Μόνου Μαργαρίτη

Το άνθοδοχείο στο τραπέζι

Τομήνη Κανεχούνη Σύνθημά μας

Προέχω να μην κάνω άνοητα λάθη στην ερθογραφία και ες όλα μου τα τετραδία

Εφημερίδα Β' τάξης ιδιωτικού σχολείου. Τυπωνόταν με πολύγραφο οινοννεύματος σέ 50 αντίτυπα.

Δημοτικό Σχολείο

Ριζού

Μαθητικός Λογος

Μηνιαία μαθητική εφημερίδα των μαθητών των Ε' και ΣΤ' τάξεων

Η Κυρά Σαρακοστή

Έθιμο που συναντάται σε όλη την Ελλάδα. Η γιαγιά ζωγράφισε σε χαρτί την Κυρά Σαρακοστή που είχε τα βλέφαρά της χαμηλωμένα, το στόμα της υπομονετικά κλειστό και τα χέρια της άνετα σταυρωμένα σε στάση προσευχής. Τα πόδια της ήταν επτά που αντιστοιχούσαν σε κάθε μια από τις επτά εβδομάδες της Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Η γιαγιά κρεμούσε αυτή την ζωγραφιά της κάτω από το εικονοστάσι της. Κάθε Σάββατο ένα, ένα τα εγγόνα διαδοχικά έκοβαν από ένα πόδι ως ότου έμεινε το τελευταίο πόδι της Μεγάλης Εβδομάδας. Εκείνο, αφού το τύλιγε σε μικρό μπαλάκι, το έβαζε μέσα στο Ψωμί της Ανάστασης και, όταν ο πατέρας έκοβε και μοίραζε τις φέτες σε όλα τα παρευρισκόμενα μέλη του Πασχαλινού τραπέζιού, ο πιο χαρούμενος ήταν εκείνος που έβρισκε στη φέτα του ψωμιού του το τελευταίο πόδι της Κυράς Σαρακοστής.

Το έθιμο της Κυράς Σαρακοστής μερικοί το έχουν κρατήσει μέχρι σήμερα και το χαίρονται πολύ καθώς εναρμονίζεται με την ατμόσφαιρα των ημερών.

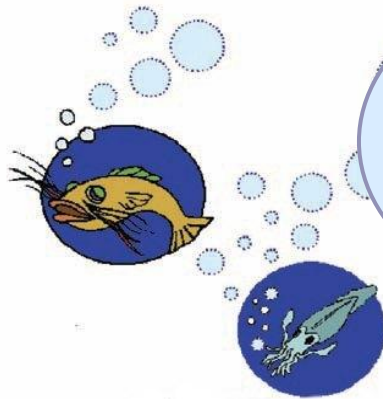
Μάρτιος 2004
 Αρ. Φύλλου 67
 Έτος 8ο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μάρτιος - Στο καλό γεροχειμώνα
 Το καλωσόρισμα της άνοιξης
 Μια θεατρική παράσταση - «Ο Δον Κιχότης»
 Διονύσιος Σολωμός
 Ήρωες του '21
 Άγνωστες ιστορίες του '21 (Θ. Κολοκοτρώνης) - Η σφή της ολυμπιακής φλόγας
 Πόσχα των Ελλήνων (Πασχαλιό έθιμο από διάφορες περιοχές της Ελλάδας)
 Πλανήτης Κρόνος
 Γιατί το λέμε;
 Διασκεδάστε μαθαίνοντας

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

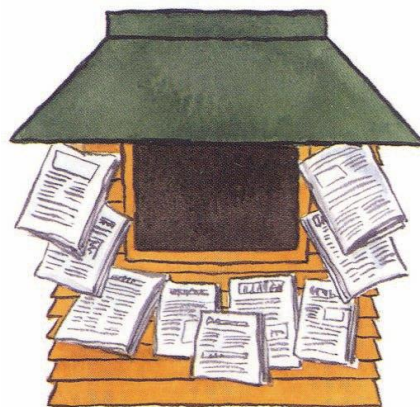
Ο βυθός της γνώσης

Μια έκδοση
της Ε΄ 3

**ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΛΙΒΑΔΙΩΝ
ΜΑΪΟΣ 2002**

ΕΤΟΣ Α΄ • ΤΕΥΧΟΣ 5 • ΤΙΜΗ 1€

ΕΝΟΤΗΤΑ 17

Εφημερίδες! Εφημερίδες!

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- ✓ Τι μπορείς να διαβάσεις σε μια εφημερίδα.
- ✓ Να βρίσκεις πληροφορίες σε μια εφημερίδα.
- ✓ Να παρουσιάζεις ένα βιβλίο.
- ✓ Να φτιάχνεις επιρρήματα σε **-α** από επίθετα.
- ✓ Να κλίνεις τα ουδέτερα ουσιαστικά σε **-ο** και σε **-ι**.
- ✓ Να ξεχωρίζεις το **-ω** του ρήματος από το **-ο** του ουδέτερου ουσιαστικού.

Παρατήρησε τα έντυπα στις προηγούμενες σελίδες.

- ✨ Τι έντυπα είναι αυτά;
- ✨ Σε τι μοιάζουν και σε τι διαφέρουν μεταξύ τους;
- ✨ Έχεις διαβάσει ποτέ κάτι σε εφημερίδα;
Τι έχεις διαβάσει;

- ✨ Ποιος έχει εκδώσει καθεμιά από αυτές τις εφημερίδες;
- ✨ Πότε εκδόθηκε η κάθε εφημερίδα;
- ✨ Χρωμάτισε την τιμή της εφημερίδας «Ο βυθός της γνώσης».

Παρατήρησε ξανά τις εφημερίδες.

**Αντίγραψε στο τετράδιό σου
τους τίτλους των μαθητικών
εφημερίδων και μάθε
να τους γράφεις σωστά.**

**Φέρτε στην τάξη διάφορες εφημε-
ρίδες. Χωρίστε τες σε κατηγορίες:
μικρές, μεγάλες, ασπρόμαυρες,
έγχρωμες, τοπικές, σχολικές...
Κάθε πότε κυκλοφορεί η κάθε
εφημερίδα; Χωρίστε τες σε
πρωινές, απογευματινές,
καθημερινές, κυριακάτικες.
Αν θέλετε, κόψτε τίτλους, γράμματα,
εικόνες και κολλήστε τα σε ένα
μεγάλο χαρτί, για να φτιάξετε
το πρωτοσέλιδο μιας δικής σας
εφημερίδας.**

**Συζητήστε τι σημαίνουν
οι λέξεις με τα έντονα
γράμματα, γράψτε ομαδικά
έναν ορισμό για την κάθε λέξη
και αντιγράψτε τους ορισμούς
στο τετράδιό σας.**

**Για παράδειγμα:
«Ασπρόμαυρη είναι
η εφημερίδα στην οποία
τόσο τα γράμματα όσο και
οι φωτογραφίες τυπώνονται
με μαύρο μελάνι πάνω
σε άσπρο χαρτί».**

**Ξέρεις τι σημαίνει
η λέξη πρωτοσέλιδο;
Θέλεις να την προσθέσεις
στο λεξικό σου;**

2

Φτιάχνουμε εφημερίδα;

- Τι διαβάζεις, Λουκά, με τόση προσοχή;

- Τη μαθητική εφημερίδα «Το διάλειμμα», που εκδίδει η πέμπτη τάξη του σχολείου μας.

-Τι ωραίο που θα ήταν, αν έφτιαχνε και η δική μας τάξη μια εφημερίδα!

- Και γιατί να μην το κάνουμε;

-Τι θα γράφουμε σε αυτή;

- Μπορούμε να γράφουμε τα νέα της τάξης και άρθρα για ζώα και φυτά, να έχουμε συνεντεύξεις ή να παρουσιάζουμε ενδιαφέροντα βιβλία.

- Να παρουσιάζουμε και διάφορα μέρη της Ελλάδας, για να τα γνωρίσουμε καλύτερα.

- Να έχουμε και πληροφορίες που μας ενδιαφέρουν: τι ώρα περνά το λεωφορείο, ποιες ώρες είναι ανοιχτή η βιβλιοθήκη... Μην ξεχάσουμε και τις μικρές αγγελίες.

- Μπορεί να υπάρχουν και παιχνίδια, σπαζοκεφαλιές και αινίγματα.

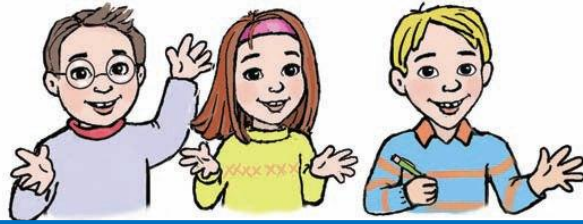

- Πώς λέτε να ονομάσουμε την εφημερίδα μας;

- Τι θα λέγατε να την ονομάσουμε «Τα ανήσυχα μολύβια»;

Ωραία ιδέα!

**Ξέρεις τι σημαίνουν οι λέξεις
με τα έντονα γράμματα; Ψάξε
να τις βρεις στο λεξικό σου ή
ρώτησε στην τάξη.**

**Θέλεις να τις προσθέσεις
στο δικό σου λεξικό;**

**Πόσες σημασίες
έχει η λέξη άρθρο;**

- ☀ Τι διαβάζει ο Λουκάς;**
- ☀ Τι προτείνουν οι τέσσερις φίλοι να περιλαμβάνει η εφημερίδα της τάξης τους;**
- ☀ Πώς ονόμασαν την εφημερίδα τους;**

☀ Στο σχολείο σας κυκλοφορεί κάποια εφημερίδα; Ποιος είναι ο τίτλος της;

Μάθε να γράφεις **σωστά** τις τρεις πρώτες σειρές του διαλόγου.

▶▶ Πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών** (δεύτερο τεύχος-1ος τόμος) στη σελίδα 62 και κάνε την **άσκηση 1**.

Θέλετε να εκδώσετε και εσείς μια εφημερίδα στην τάξη σας; Αν ναι, διαλέξτε τον τίτλο της. Καθώς θα προχωρούμε στις ενότητες, θα βρίσκετε διάφορες ιδέες για το τι θα μπορούσατε να βάλετε μέσα σε αυτή την εφημερίδα.

Ξεφυλλίστε τις εφημερίδες που συγκεντρώσατε. Βρείτε κάτι που σας ενδιαφέρει και διαβάστε το όλο μαζί στην τάξη.

3

Η Γαλήνη είχε την ιδέα να βάλουν και ποιήματα στην εφημερίδα τους. Μάλιστα πρότεινε ένα στους φίλους της. Διάβασέ το.

Τα παιδιά στην πόλη

**Τι ζωή παιδιά είν' αυτή
μες στις πολιτείες
τις ψηλές τις άχαρες
πολυκατοικίες;**

**Σαν σαρδέλες στο κουτί
όλοι στριμωγμένοι
ζούμε, μπαινοβγαίνουμε
άγνωστοι και ξένοι.**

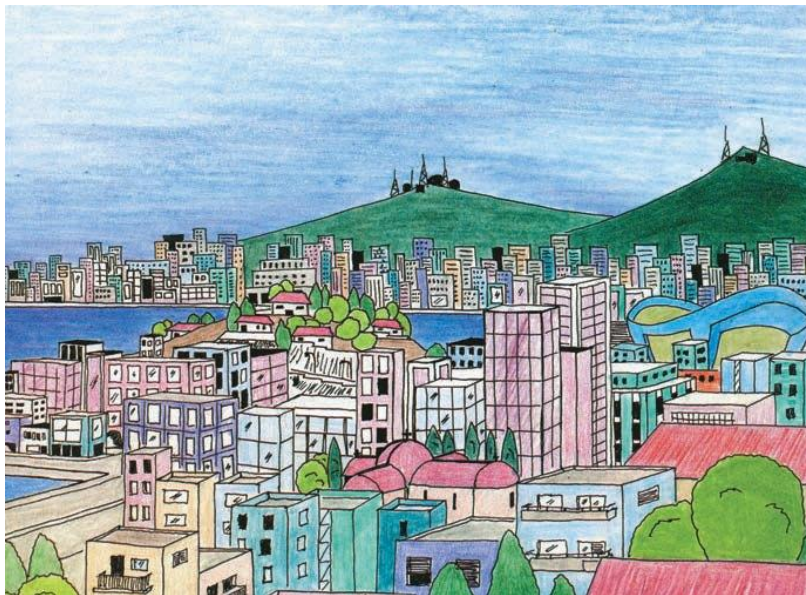
17 / 10-11

**Μήτε κήπο μήτε αυλή
μήτε πρασινάδα
όνειρο άπιαστο η απλωσιά
κι η χρυσή λιακάδα.**

**Τι ζωή φριχτή είν' αυτή
στη μεγάλη πόλη
μες στη σκόνη, στον καπνό
και δουλειά και σκόλη!**

Χάρης Σακελλαρίου

- ☀ Σου αρέσει το μέρος όπου ζεις;**
- ☀ Τι θα ήθελες να αλλάξει, για να γίνει καλύτερο;**

Εικόνα: Χρήστος Η. Παπαδημητρίου

4

Τα παιδιά της τάξης αποφάσισαν να παρουσιάζουν ένα βιβλίο σε κάθε τεύχος της εφημερίδας τους. Διάβασε το κείμενο που διάλεξαν να βάλουν στο πρώτο τεύχος.

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

Τα ψηλά βουνά

Εκδ. Εστία, Αθήνα

Τα είκοσι πέντε παιδιά της πέμπτης τάξης ενός σχολείου αποφασίζουν να πάνε μόνα τους διακοπές ψηλά στο **βουνό**. Εκεί οργανώνουν μια καταπληκτική κατασκήνωση και περνούν υπέροχα. Για λίγες μέρες ζουν μακριά από τη φροντίδα των μεγάλων. Μέσα από ωραίες περιπέτειες μαθαίνουν να δουλεύουν και να συνεργάζονται, στηρίζοντας ο ένας

τον άλλο. Από τον κόσμο του βουνού, από τη φύση και τους ανθρώπους του, αποκτούν εμπειρίες και γνώσεις και μαθαίνουν μύθους και ιστορίες. Τελικά όλοι μαζί συμβάλλουν στη σωστή λειτουργία της ομάδας και περνούν ένα αξέχαστο καλοκαίρι.

- ✦ Ποιο βιβλίο παρουσιάζουν τα παιδιά της τάξης στην εφημερίδα τους;
- ✦ Πού εκδόθηκε;
- ✦ Ποιος είναι ο συγγραφέας του βιβλίου;
- ✦ Μπορείς να πεις τι συμβαίνει στο βιβλίο αυτό;

Ξέρεις πώς λέγεται η παρουσίαση ενός βιβλίου;

Αντίγραψε στο τετράδιό σου και μάθε να γράφεις σωστά την τελευταία πρόταση της βιβλιοπαρουσίασης.

Χωριστείτε σε ομάδες. Η κάθε ομάδα ας διαλέξει ένα βιβλίο από τη βιβλιοθήκη του σχολείου με τη βοήθεια του δασκάλου ή της δασκάλας. Έπειτα, αφού διαβάσει το βιβλίο, ας γράψει μια βιβλιοπαρουσίαση. Διαβάστε τις βιβλιοπαρουσιάσεις σας. Μπορείτε επίσης να τις βάλετε στην εφημερίδα της τάξης σας.

5

Παρακάτω θα βρεις μια εικόνα από το πρώτο τεύχος της εφημερίδας των παιδιών. Γράψε δίπλα μια λεζάντα. Έπειτα σκέψου ποιο

21 / 12-13

**μπορεί να ήταν το θέμα του άρθρου
στο οποίο βρισκόταν η εικόνα και
γράψε ένα σχετικό σύντομο κείμενο
στο τετράδιό σου.**

A rectangular box with a red border, containing five horizontal red dotted lines for writing.

**Κόψε μια φωτογραφία
που σου έκανε εντύπωση από
μια εφημερίδα ή ένα περιοδικό.
Δείξε τη στους συμμαθητές σου και
ζήτητά τους να μαντέψουν ποιο ήταν
το θέμα του άρθρου
από όπου την έκοψες.**

Στο **Τετράδιο Εργασιών (δεύτερο τεύχος-1ος τόμος)**, στις σελίδες 64-68 και στις ασκήσεις **2** και **3** θα βρεις μια φωτογραφία και πολλά εξώφυλλα βιβλίων.

6

Η Χαρά επέλεξε ένα ποίημα του Γιώργου Σεφέρη, για να το βάλουν στην εφημερίδα της τάξης. Το ποίημα άρεσε πολύ σε όλα τα **παιδιά**.

Λίγο ακόμα

Λίγο ακόμα
θα ιδούμε τις αμυγδαλιές
ν' ανθίζουν,
τα **μάρμαρα** να λάμπουν στον ήλιο
τη θάλασσα να κυματίζει.
Λίγο ακόμα,
να σηκωθούμε λίγο ψηλότερα.

Γιώργος Σεφέρης

Μάθε να απαγγέλλεις και να
γράφεις **σωστά** το ποίημα.

Μοιάζουν σε κάτι οι λέξεις με
τα **πράσινα** γράμματα που
υπάρχουν παραπάνω; Πρόσεξε
το άρθρο τους. Μετά συμπλήρωσε
τον ακόλουθο πίνακα.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Όνομαστική	το	βουνό	μάρμαρο
Γενική	του
Αιτιατική	το	μάρμαρο
Κλητική	–
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Όνομαστική	τα	μάρμαρα
Γενική	των	μαρμάρων
Αιτιατική	τα	βουνά
Κλητική	–

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Χέρι	το	Ονομαστική	Ονομαστική
Χέρια	του	Γενική	Γενική
.....	το	Αιτιατική	Αιτιατική
.....	το	Κλητική	Κλητική
ΠΑΡΟΥΣΙΑΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
.....	τα	Ονομαστική	Ονομαστική
.....	των	Γενική	Γενική
Χέρια	τα	Αιτιατική	Αιτιατική
.....	–	Κλητική	Κλητική

Τώρα πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών (δεύτερο τεύχος-1ος τόμος)**, στις σελίδες 68-71 και κάνε τις ασκήσεις **4**, **5** και **6**.

Θα σου μάθω τώρα πώς να μετατρέπεις τα επίθετα σε λέξεις που δείχνουν τον τρόπο με τον οποίο γίνεται κάτι, που δείχνουν δηλαδή πώς γίνεται κάτι. Τις λέξεις αυτές τις λέμε **τροπικά επιρρήματα**. Βγάζεις την κατάληξη του επιθέτου και προσθέτεις ένα **-α**. Για παράδειγμα, το επίθετο **ωραίος** γίνεται το επίρρημα **ωραία**, το επίθετο **καλός** γίνεται το επίρρημα **καλά**. Μπορείς να κάνεις το ίδιο με τα παρακάτω επίθετα;

7

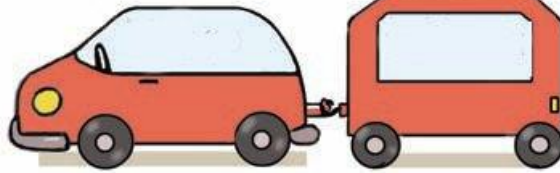

Τα επιρρήματα συνοδεύουν
τα ρήματα.

Τρέχω

γρήγορα

ΡΗΜΑ

ΕΠΙΡΡΗΜΑ

Επίθετο

δυνατός

ευχάριστος

γρήγορος

σύντομος

αργός

απαλός

πρόχειρος

όμορφος

Ρήμα + επίρρημα

Φωνάζω

Περνώ

Τρέχω γρήγορα.

Εξηγώ

Διαβάζω

Χαϊδεύω

Τρώω

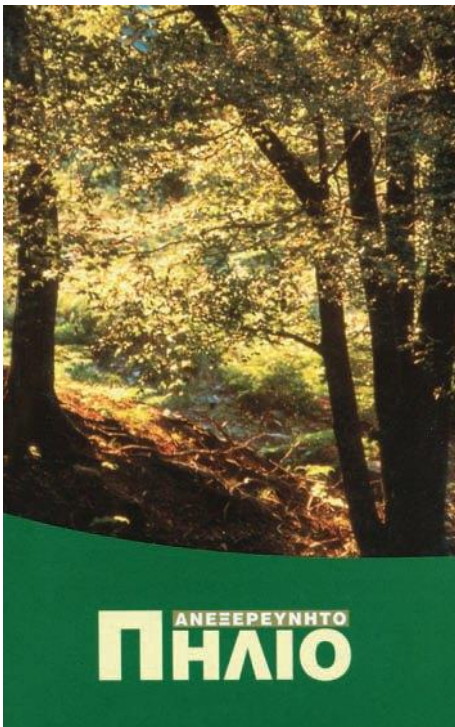
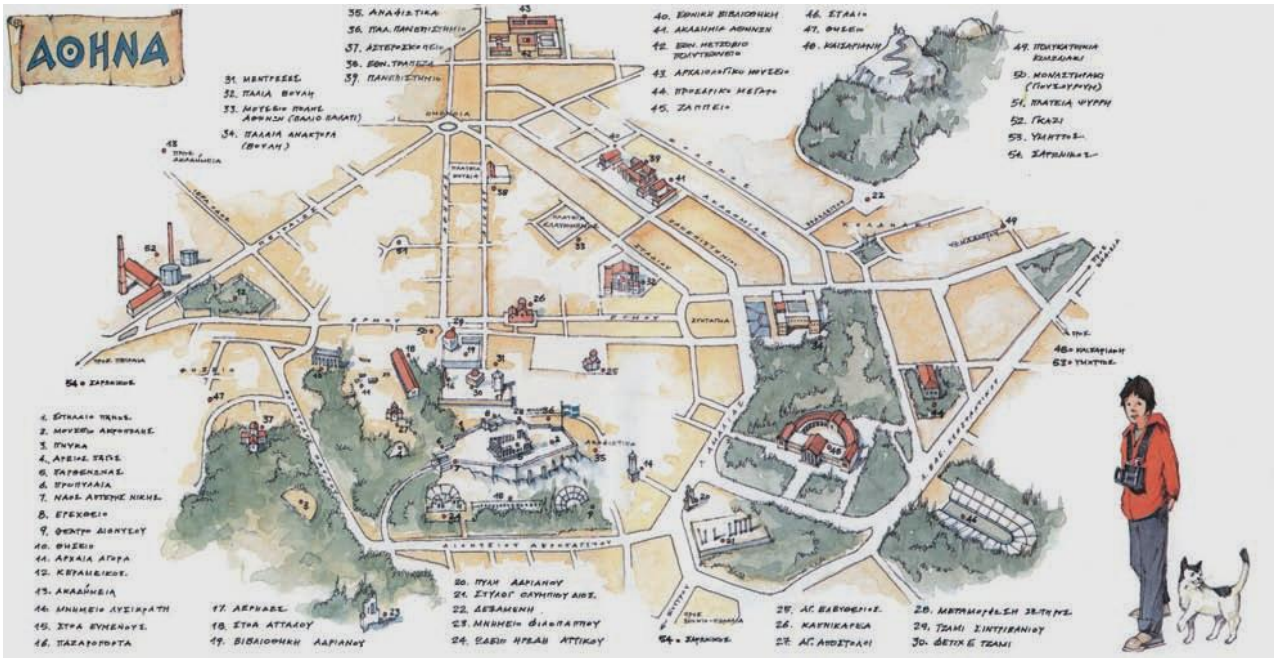
Νιώθω

**Μάθε να γράφεις σωστά
τα τροπικά επιρρήματα
που έφτιαξες.**

**Πήγαινε στο Τετράδιο Εργα-
σιών (δεύτερο τεύχος-1ος τόμος),
στις σελίδες 72-74 και κάνε τις
ασκήσεις **7**, **8** και **9**.**

Αύριο Ανθολόγιο

ΜΗΛΙΕΣ

ΑΝΕΞΕΡΕΥΝΗΤΟ
ΠΗΛΙΟ

Ο αρχαιολογικός χώρος του Πηλίου. Στο βάθος, διακρίνεται το Πήλιο.

Η πολιτική για οικισμό και αρχαϊκή κατάληξη, σύμφωνα με κείμενα νεότερα, είναι ότι ο Πηλίου είναι ο αρχαιολογικός χώρος του Πηλίου. Στο χώρο αυτό βρισκόταν η αρχαία πόλη του Πηλίου, η οποία ήταν η πρωτεύουσα της Πελοποννήσου. Η πόλη αυτή, καθώς και με τον καιρό, αποτέλεσε τον Πηλίου (Πηλίου Πηλίου).

Χώρα με ροδάκισ στο νησί Κόλις.

Το ξενοδοχείο-καταλύματα στο Πηλίου.

φωτογράφημα και καταλόγους αρχειοθετών ετών. Ενδεικτικά και αριθμοί:

ΚΡΗΜΙΑ ΤΙΣΕΦΩΝΑ	
Κόλις (23410)	
Πηλίου	39102
Καταλόγος	22444
ΚΕΤΑ	28960
Πηλίου	30400
Αρκετά (23410)	
Πηλίου	97211
Καταλόγος	97300
Πηλίου	97202

Χώρα με ροδάκισ στο νησί Κόλις.

ΕΝΟΤΗΤΑ 18

Ένα βιβλίο που σε ταξιδεύει

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- ✓ Να βρίσκεις πληροφορίες σε χάρτες και σε τουριστικούς οδηγούς.
- ✓ Να φτιάχνεις κείμενα για τουριστικούς οδηγούς.
- ✓ Να ξεχωρίζεις τα θηλυκά ουσιαστικά σε **-η** από τα ουδέτερα ουσιαστικά σε **-ι**.
- ✓ Να βρίσκεις το νόημα άγνωστων λέξεων με τη βοήθεια άλλων λέξεων του κειμένου.
- ✓ Να κλίνεις τα ουδέτερα ουσιαστικά σε **-μα**.

Οι Μηλιές είναι ένα ορεινό χωριό του Πηλίου το οποίο βρίσκεται κοντά στον Βόλο. Στις Μηλιές μπορεί κανείς να δει τον παλιό σταθμό του τρένου, να επισκεφτεί το λαογραφικό μουσείο και τη δημόσια βιβλιοθήκη με τα πολλά σπάνια βιβλία, και να θαυμάσει την παλιά εκκλησία των Ταξιαρχών. Οι Μηλιές ήταν το πρώτο χωριό του Πηλίου που πήρε μέρος στην Επανάσταση του 1821. Η περιοχή προσφέρεται για ωραιότατους περιπάτους στα λιθόστρωτα καλντερίμια, που οδηγούν στα γειτονικά χωριά ή στη θάλασσα.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Λαογραφικό μουσείο	24230 56333
Αγροτικό ιατρείο	24230 56555
Φαρμακείο	24230 56444
Σταθμός ταξί	24230 56666

Το δημαρχείο
στις Μηλιές, στο οποίο
στεγάζεται και
το λαογραφικό μουσείο.

- ☀️ Τι είναι καθένα από τα έντυπα που βλέπεις σε αυτές τις δύο σελίδες; Τι πληροφορίες μάς δίνει;
- ☀️ Έχεις δει άλλη φορά τέτοια έντυπα; Πού; Σε τι χρησιμεύουν;
- ☀️ Ποιο από τα έντυπα θα σου χρειαστεί, για να βρεις πώς θα πας στην Ακρόπολη;
- ☀️ Πώς λέγεται το βιβλίο που δίνει πληροφορίες για τις Μηλιές;

Γράφουμε για την Ελλάδα

Η Χαρά, ο Λουκάς, η Γαλήνη και ο Αρμπέν, πηγαίνοντας στο σχολείο, συζητούν για τα κείμενα που θα βάλουν στην εφημερίδα τους.

- Να βάλουμε και πληροφορίες για διάφορα μέρη της Ελλάδας.

- Πώς θα το κάνουμε αυτό; Πρέπει πρώτα να ταξιδέψουμε σε αυτά τα μέρη.

- Έχω μια ιδέα! Κάποιοι από εμάς θα πάνε εκδρομή τώρα που είναι αργία...

- Σωστά! Εγώ μεθαύριο θα πάω με τους γονείς μου στα Καλάβρυτα. Θα παρακολουθήσω τις εκδηλώσεις για την 25η Μαρτίου. Θα σας γράψω τις εντυπώσεις μου!

- Να πάρεις και τη φωτογραφική σου μηχανή. Να βάλουμε και φωτογραφίες στην εφημερίδα!

- Εγώ δε θα πάω πουθενά. Έχω όμως πολλά βιβλία και τουριστικούς οδηγούς. Να γράψω κάτι για ένα μέρος της Ελλάδας που θα διαλέξω; Θα ετοιμάσω έναν μικρό οδηγό.

- Να δούμε τι μπορεί να γράψει καθένας από εμάς. Να το συζητήσουμε στην τάξη μετά τις τελευταίες πρόβες για τη γιορτή της 25ης Μαρτίου. Μάθατε απέξω τα ποιήματά σας;

Τι αποφάσισαν να βάλουν οι τέσσερις φίλοι στην εφημερίδα τους;

- ☀️ Τι θα γράψει η Χαρά στην εφημερίδα της τάξης;
- ☀️ Τι γιορτάζουμε στις 25 Μαρτίου;
- ☀️ Ποιους ήρωες της Επανάστασης του 1821 ξέρεις;

Στρατηγός
Ιωάννης Μακρυγιάννης

Μαντώ Μαυρογένους

Γεώργιος Καραϊσκάκης

(Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, Αθήνα)

2

Διάβασε παρακάτω δύο από τα ποιήματα που έπρεπε να μάθουν απέξω τα παιδιά για τη γιορτή της 25ης Μαρτίου.

Πατρίδα

Μια άσπρη βαρκούλα μέσα
στο κύμα
ένα καβούρι κι ο αχινός
κι όπου κι αν πας ο ήλιος σε βρίσκει
και για καπέλο σου ο ουρανός.

Βουνά κι αγάλματα, βράχια
και πέτρες
στο φως πλαγιάζουν όλα γυμνά
κι η Παναγιά με το τσεμπέρι
στο ερημοκλήσι της ξαγρυπνά.

Μες στην υδρόγειο είσαι μικρούλα
το πιο γαλάζιο χρώμα φοράς
τόσο μεγάλη όταν σε βλέπω
μα στην καρδιά μου όλη χωράς.

Γιώργος Μαρίνος

Ελλάδα

Σκίνα, πεύκα και θυμάρια
χώμα, μάρμαρα, λιθάρια,
όλα φως πλημμυρισμένα
και στον ήλιο σκορπισμένα.

Μες στης θάλασσας τ' αγέρι,
κάθε βάρκα περιστέρι
και ψηλά στα βουναλάκια
ταπεινά ερημοκλησιάκια.

Η γλυκιά μας η πατρίδα
λάμπει σαν την ηλιαχτίδα,
έχει αμπέλια, ελαιώνες,
μαρμαρένιους Παρθενώνες,
μικρά μαύρα χελιδόνια
κι έναν Όλυμπο όλο χιόνια.

Μαρία Γουμενοπούλου

«25 Μάρτη»,
Σπύρος Κουρσάρης

 **Μοιάζουν τα δύο ποιήματα;
Σε τι;**

**Αντίγραψε στο τετράδιό σου
τους τέσσερις πρώτους στίχους
από το ποίημα του Γιώργου
Μαρίνου. Αν θέλεις, κάνε και μια
σχετική ζωγραφιά. Έπειτα μάθε να
τους γράφεις σωστά.**

3

**Παρατήρησε τις λέξεις
με τα μπλε γράμματα
του ποιήματος «Πατρίδα».
Είναι ουδέτερα ουσιαστικά.
Δεν τελειώνουν όμως
ούτε σε -ο ούτε σε -ι.
Τελειώνουν σε -μα.**

Τώρα συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα και πρόσεξε πότε οι λέξεις αυτές παίρνουν μία συλλαβή παραπάνω.

Έπειτα υπογράμμισε όλα τα ουδέτερα ουσιαστικά στο ποίημα «Ελλάδα».

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ονομαστική	το	κύμα	χρώμα
Γενική	του	κύματος
Αιτιατική	το	χρώμα
Κλητική	–	κύμα
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ονομαστική	τα	κύματα	χρώματα
Γενική	των
Αιτιατική	τα	κύματα	χρώματα
Κλητική	–

▶ Αν θέλεις να βρεις και άλλα ουδέτερα ουσιαστικά που τελειώνουν σε **-μα**, πήγαινε στις σελίδες 77-79 του **Τετραδίου Εργασιών (δεύτερο τεύχος-1ος τόμος)** και κάνε την **άσκηση 1**.

4

Διάβασε το παρακάτω κείμενο. Μιλά για ένα μικρό παιδί, τον Ασημάκη, που αποφάσισε να ακολουθήσει τον Κολοκοτρώνη και να πολεμήσει μαζί του.

Το μήνυμα του Κολοκοτρώνη

Κείνη την ώρα ξέφυγε από το πλάι της μάνας του κι ο μικρός Ασημάκης. Κανείς δεν το πήρε είδηση πως ακολουθούσε, **στερνός**, τον Κολοκοτρώνη...

Όταν ο Γέρος έδωσε προσταγή να ταμπουρωθούνε στους Μύλους κι έκανε επιθεώρηση στο στρατό του, είδε μπροστά του, σε μια στιγμή, και τον Ασημάκη.

- Τι θέλει αυτό το βυζασταρούδι στ' ασκέρι μου; είπε. Ποιος το 'φερε εδώ, παιδί πράμα;

- Μονάχος μου ήρθα, είπε ο Ασημάκης με θάρρος.

- Να κάμεις τι; Δεν το ξέρεις πως πάμε για πόλεμο;

- Τ' άκουσα που το 'πες. Γι' αυτό ήρθα. Δεν ήθελα να 'μαι **κιοτής**. Δε μας κάλεσες όλους;

- Εγώ, ορέ, κάλεσα τους άντρες, είπε γελώντας ο Κολοκοτρώνης, όχι τα μωρά.

- Είπες πως τα ρυάκια γεμίζουν τον ποταμό κατεβαίνοντας απ' τα βουνοπλάγια. Ένα ρυάκι δεν παίρνει στο δρόμο του ό,τι βρει;

- Μωρέ, ετούτος έχει μυαλό, είπε με το κέφι του το αιώνιο ο Γέρος. Και δε μου λες τ' όνομά σου;

- Ασημάκη με λεν.

Ο Κολοκοτρώνης πήγε να ξεμακρύνει, μα τ' αγόρι τον έπιασε απ' το γιλέκο.

- Καπετάνιο!

- Τι είναι ορέ Ασημάκη;

- Δε θα μου δώκεις εμένα ντουφέκι;

- Ντουφέκι, ορέ Ασημάκη, δεν έχω στο μπόι σου, μα δε γίνεται ο πόλεμος μόνο με ντουφέκια.

Έλα μαζί μου κι έχω δουλειά να σου δώσω.

Σοφία Μαυροειδή-Παπαδάκη,
«Το μήνυμα του Κολοκοτρώνη»

- ☀️ Γιατί ακολούθησε ο Ασημάκης τον Κολοκοτρώνη;
- ☀️ Τι ζήτησε ο Ασημάκης από τον Κολοκοτρώνη;
- ☀️ Γιατί ο Κολοκοτρώνης δεν έδωσε ντουφέκι στον Ασημάκη;

Από το προηγούμενο κείμενο αντίγραψε στο τετράδιό σου τι απάντησε ο Κολοκοτρώνης στον Ασημάκη, όταν ο μικρός τού ζήτησε ντουφέκι, και μάθε να το γράφεις **σωστά**.

5

Στο κείμενο που μόλις διάβασες υπάρχουν δύο λέξεις με **μπλε** γράμματα. Διάβασε τις προτάσεις που περιέχουν αυτές τις λέξεις. Ένωσε την κάθε λέξη με αυτό που νομίζεις ότι σημαίνει.

στερνός

δειλός

κιοτής

τελευταίος

Για να βρεις και άλλες συνώνυμες λέξεις, πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών δεύτερο τεύχος-1ος τόμος**) στις σελίδες 79-81 και κάνε την **άσκηση 2**.
Συνέχισε με την **άσκηση 3**.

6

Μετά τη γιορτή του σχολείου για την 25η Μαρτίου, η Χαρά ξεκίνησε με τους γονείς της για τα Καλάβρυτα.

Στο δρόμο κοιτούσε τον χάρτη. Κοίταξέ τον μαζί της και βοήθησέ τη να βρει:

 Πού είναι τα Καλάβρυτα;

- ☀ Ποιο δρόμο πρέπει να ακολουθήσουν, για να πάνε με το αυτοκίνητο από την Ακράτα στα Καλάβρυτα;
- ☀ Από πού ξεκινά το τρενάκι που πηγαίνει στα Καλάβρυτα;
- ☀ Ποιο βουνό είναι στον χάρτη;

Το τρενάκι αυτό το λένε και «οδοντωτό», επειδή οι σιδηροδρομικές γραμμές του έχουν «δόντια», για να μπορεί να σκαρφαλώνει στο βουνό.

Στον χάρτη αυτόν υπάρχουν διάφορα σύμβολα. Αν καταλάβεις τι σημαίνουν, θα μάθεις τι μπορώ να δω και να κάνω αυτές τις μέρες στα Καλάβρυτα.

Για να σε βοηθήσω, σου δίνω μερικά στοιχεία: αρχαιολογικός χώρος, μοναστήρι, σκι.

Στα Καλάβρυτα η Χαρά μπορεί:

1.

.....

2.

.....

3.

.....

Φέρτε στην τάξη χάρτες για διάφορα μέρη της Ελλάδας. Χωριστείτε σε ομάδες. Η κάθε ομάδα πρέπει να πάρει έναν χάρτη, να βρει όλα τα σύμβολα και να προσπαθήσει να καταλάβει τι σημαίνουν. Ζωγραφίστε τα σε ένα χαρτί του μέτρου και συγκρίνετέ τα με τα σύμβολα των υπόλοιπων ομάδων. Μοιάζουν τα σύμβολα που έχουν οι χάρτες; Γιατί;

Διάβασε τώρα μαζί με τη Χαρά
μια σελίδα από
τον τουριστικό
οδηγό
για τα Καλάβρυτα.

Καλάβρυτα

Τι θα δείτε: Ανηφορίζοντας προς τα Καλάβρυτα, συναντάτε το μοναστήρι του Μεγάλου Σπηλαίου, που είναι χτισμένο μέσα στο βράχο σε μια μαγευτική τοποθεσία. Φτάνοντας στην ορεινή κωμόπολη, θα δείτε τον τόπο θυσίας των Καλαβρυτινών με το μνημείο της εκτέλεσης. Μπορείτε επίσης να επισκεφτείτε το ιστορικό μοναστήρι της Αγίας Λαύρας, όπου ανάμεσα σε άλλα κειμήλια θα δείτε και το λάβαρο της Επανάστασης του 1821.

Αν πάτε στο Πλανητέρο, θα δείτε τις πηγές του Αροάνιου ποταμού και τα πανέμορφα πλατάνια. Εκεί κοντά είναι και το ονομαστό Σπήλαιο των Λιμνών, με ωραίες λιμνούλες, σταλαγμίτες και σταλακτίτες. Αν σας αρέσει το σκι, επισκεφτείτε οπωσδήποτε το χιονοδρομικό κέντρο στο Χελμό. Για να φτάσετε στα Καλάβρυτα, μπορείτε να ακολουθήσετε την άσφαλο και να θαυμάσετε το πανέμορφο τοπίο ή να πάρετε τον οδοντωτό σιδηρόδρομο, που ξεκινά από το χωριό Διακοφτό.

Τοπικές εκδηλώσεις

✓ **21 Μαρτίου:** Εορταστικές εκδηλώσεις για την επέτειο της απελευθέρωσης της πόλης από τους Τούρκους.

- ✓ **25 Μαρτίου:** Αναπαράσταση της ορκωμοσίας των αγωνιστών του 1821 στο ιστορικό μοναστήρι της Αγίας Λαύρας.
- ✓ **3 Δεκεμβρίου:** Μνημόσυνο των Καλαβρυτινών που εκτελέστηκαν το 1943.
- ✓ Κατάβαση του φαραγγιού του Βουραϊκού τον Μάιο (ομαδική πεζοπορία).
- ✓ Εκδηλώσεις από το Πνευματικό και Πολιτιστικό Κέντρο Καλαβρύτων κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Χρήσιμα τηλέφωνα

Αστυνομία	26920 83333
Ο.Σ.Ε.	26920 82245
Δήμος	26920 82390
Χιονοδρομικό κέντρο	26920 82174
Νοσοκομείο	26920 82366

Αντίγραψε στο τετράδιό σου και μάθε να γράφεις σωστά τα παρακάτω: μοναστήρι, χιονοδρομικό κέντρο, ασφαλτος, οδοντωτός σιδηρόδρομος.

- ☀ Ποια μέρη μάς προτείνει να επισκεφτούμε ο τουριστικός οδηγός; Βρες τα και σημείωσέ τα στον χάρτη της σελίδας 49.**
- ☀ Τι άλλες πληροφορίες μάς δίνει ο τουριστικός οδηγός;**
- ☀ Μοιάζει το κείμενο της σελίδας 32 για τις Μηλιές με το κείμενο των σελίδων 49-50 για τα Καλάβρυτα; Σε τι μοιάζουν;**

Σε έναν τουριστικό οδηγό βρίσκουμε συνήθως τις παρακάτω πληροφορίες για ένα μέρος:

- Πώς θα φτάσουμε σε αυτό το μέρος.
- Τι μπορούμε να δούμε, ποια είναι τα αξιοθέατα της περιοχής.
- Φωτογραφίες από την περιοχή.
- Ποιοι σπουδαίοι άνθρωποι έζησαν στην περιοχή.
- Κάποια χρήσιμα τηλέφωνα.
- Πού μπορούμε να μείνουμε.
- Την ιστορία αυτού του τόπου.
- Τα έθιμα των κατοίκων της περιοχής.
- Ποια προϊόντα παράγουν και τι μπορούμε να αγοράσουμε.
- Τις εκδηλώσεις που διοργανώνονται στην περιοχή.

Αν θέλεις να βοηθήσεις τον Λουκά να γράψει ένα κείμενο για την εφημερίδα της τάξης, πήγαινε στις σελίδες 82-84 του Τετραδίου Εργασιών (δεύτερο τεύχος-1ος τόμος) και κάνε την άσκηση **4**. Έπειτα κάνε τις ασκήσεις **5** και **6** στις σελίδες 84-89.

8

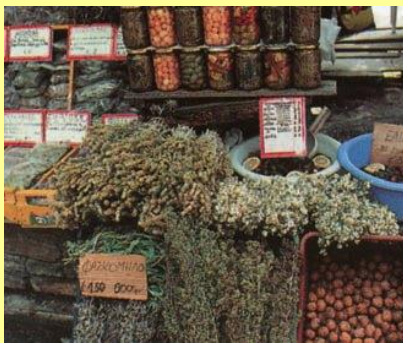
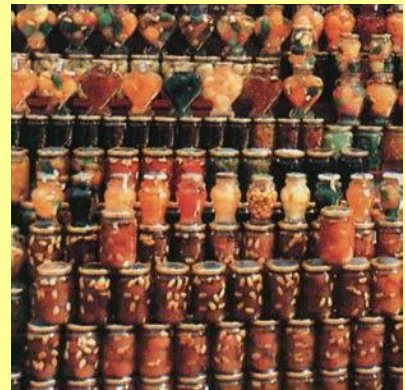

Ο Λουκάς βρήκε μέσα σε έναν τουριστικό οδηγό αυτή τη σελίδα. Μπορείς να τον βοηθήσεις να καταλάβει τι είναι; Δες τη μαζί του και απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

**ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ – ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ**

ΟΜΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

**ΓΛΥΚΑ ΤΟΥ ΚΟΥΤΑΛΙΟΥ
ΜΕΛΙ ΘΥΜΑΡΙΣΙΟ
ΤΡΑΧΑΝΑΣ ΓΛΥΚΟΣ
ΑΓΝΟ ΛΑΔΙ
ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΑΛΛΑ
ΤΟΠΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ**

**Τα προϊόντα μας
θα τα βρείτε
σε όλα τα μαγαζιά
της Κεφαλονιάς.**

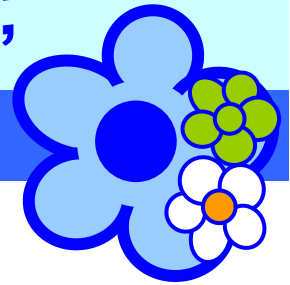
- ☀ Τι νομίζεις ότι είναι αυτή η σελίδα;**
- ☀ Από πού το κατάλαβες;**
- ☀ Ποιος νομίζεις ότι την έχει φτιάξει;**
- ☀ Τι θέλει να πουλήσει;**
- ☀ Πού μπορούμε να βρούμε όλα αυτά τα προϊόντα;**

**Φέρτε στην τάξη διαφημίσεις από
περιοδικά ή εφημερίδες και
διαβάστε τες όλοι μαζί.
Έπειτα χωριστείτε σε ομάδες,
διαλέξτε κάτι που θα θέλατε
να διαφημίσετε και
φτιάξτε μια διαφήμιση. Αν θέλετε,
μπορείτε να βάλετε τις διαφημίσεις
σας στην εφημερίδα της τάξης σας.**

Αύριο Ανθολόγιο

ΕΝΟΤΗΤΑ 19

Τα μάθατε τα νέα;

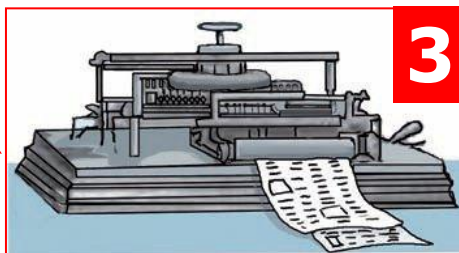
Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- ✓ Τι είναι οι ειδήσεις και πώς γράφονται.
- ✓ Να γράφεις και εσύ ειδήσεις.
- ✓ Να ξεχωρίζεις το **-ι** του ενικού αριθμού των ουδετέρων ουσιαστικών από το **-η** του ενικού αριθμού των θηλυκών και από το **-οι** του πληθυντικού των αρσενικών ουσιαστικών.
- ✓ Να φτιάχνεις μετοχές από ρήματα.
- ✓ Να φτιάχνεις λέξεις που σημαίνουν για κάτι ότι είναι πιο μεγάλο ή πιο μικρό.

- ✓ Να κλίνεις τα επίθετα σε -ος, -η, -ο.
- ✓ Να κλίνεις τα ρήματα σε -ώ.
- ✓ Να φτιάχνεις σύνθετες λέξεις.

Τα νέα ταξιδεύουν...

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Η συνέχεια στην επόμενη σελίδα

...και φτάνουν σε εμάς.

4

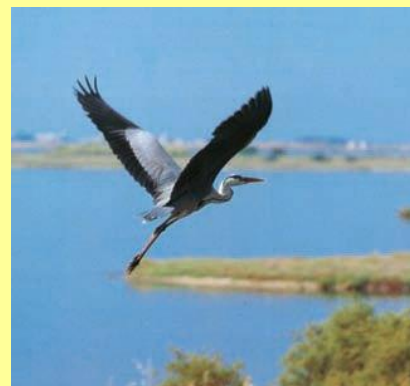
ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΠΟΥΛΙΩΝ

Δώδεκα πουλιά πέταξαν χτες πάλι ελεύθερα. Ένας σταυραετός, ένας θαλασσαετός, ένας γύπας, δύο γερακίνες, δύο φοινικόπτερα και πέντε πελαργοί. Αυτά τα πουλιά πριν από μερικούς μήνες δεν μπορούσαν να πετάξουν.

Ήταν τραυματισμένα ή δηλητηριασμένα από φυτοφάρμακα. Βρέθηκαν σε διάφορα μέρη της Ελλάδας από ανθρώπους που αγαπούν τα ζώα, και παραδόθηκαν στο Κέντρο Περίθαλψης Άγριων Ζώων στην Αίγινα. Τα φρόντισαν οι γιατροί και άλλοι εθελοντές που εργάζονται σε αυτό το κέντρο. Μόλις τα πουλιά έγιναν καλά, οι εθελοντές τα απελευθέρωσαν. Έτσι, αυτά επέστρεψαν στο φυσικό τους περιβάλλον.

1

Οι εικόνες στις προηγούμενες σελίδες δείχνουν πώς φτάνουν οι ειδήσεις σε εμάς. Παρατήρησε ξανά τις εικόνες και πες:

- ☀ **Τι κάνουν οι άνθρωποι στην εικόνα 1;**
- ☀ **Τι κάνουν όλοι αυτοί οι άνθρωποι στην αίθουσα σύνταξης;**

- ☀ **Με ποιους τρόπους μαθαίνουμε τα νέα;**
- ☀ **Πώς μάθαιναν τα νέα οι άνθρωποι στα παλιά τα χρόνια, όταν δεν υπήρχαν εφημερίδες ή τηλεόραση;**

Γράψε στο **τετράδιό σου μια φράση που να λέει τι γίνεται σε κάθε εικόνα. Μην ξεχάσεις να βάλεις στην αρχή τον αριθμό της εικόνας.**

Ψάξε στο λεξικό ή ρώτησε τι σημαίνουν οι λέξεις εθελοντής και περίθαλψη. Θέλεις να τις προσθέσεις στο λεξικό σου;

Τι έκανε στα παλιά χρόνια ο ντελάλης; Πρόσθεσε τη λέξη στο λεξικό σου.

ΑΚΟΥΣΑΤΕ,
ΑΚΟΥΣΑΤΕ...

Διάβασε το άρθρο της εφημερίδας και πες:

- ✨ Ποιο είναι το νέο;
- ✨ Πώς ήταν τα πουλιά πριν από μερικούς μήνες;

- ☀️ Πού βρέθηκαν τα πληγωμένα πουλιά;
- ☀️ Πότε άφησαν οι εθελοντές τα πουλιά ελεύθερα;

2

Διάβασε τι έγραψαν οι εφημερίδες για την προσπάθεια νεαρών μαθητών να καθαρίσουν το δασάκι της γειτονιάς τους.

Νεαροί μαθητές αναλαμβάνουν δράση!

Για μεγάλο διάστημα οι νεαροί μαθητές έπαιζαν στο δασάκι της γειτονιάς τους πλάι στα σπουργίτια, τους κοκκινολαίμηδες, αλλά και κάθε λογής σκουπίδια. Αφού λοιπόν οι μεγάλοι δεν έκαναν τίποτα, αποφάσισαν να αναλάβουν

οι ίδιοι δράση. Ζήτησαν από τους γονείς τους μεγάλες σακούλες σκουπιδιών και γάντια και άρχισαν να μαζεύουν τα σκουπίδια. Άλλοι μάζεψαν τα μπουκάλια, άλλοι τις σακούλες και άλλοι τα χαρτιά. Δε χρειάστηκε μεγάλη προσπάθεια. Κανείς δεν πίστευε στα μάτια του με το αποτέλεσμα! Οι μικροί μαθητές κρέμασαν στην είσοδο του άλσους μια ταμπέλα με μεγάλα γράμματα:

«ΤΟ ΔΑΣΑΚΙ ΜΑΣ ΧΑΡΙΖΕΙ ΟΞΥΓΟΝΟ. ΜΗΝ ΤΟ ΚΑΝΕΤΕ ΣΚΟΥΠΙΔΟΤΟΠΟ».

Αντίγραψε στο τετράδιό σου με πεζά γράμματα ό,τι είναι γραμμένο στην ταμπέλα που έφτιαξαν οι μαθητές και μάθε να το γράφεις σωστά.

Οι λέξεις του κειμένου με τα έντονα γράμματα έχουν τοποθετηθεί ήδη στον διπλανό πίνακα. Μπορείς να συμπληρώσεις τον πίνακα με ό,τι λείπει;

Το επίθετο: ο μεγάληος – η μεγάλη – το μεγάλο						
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						
Ονομαστική	ο	η	η	η	το	το
Γενική	του	της	της	του	του	του
Αιτιατική	τον	τη	τη	τον	τον	τον
Κλητική	–	–	–	–	–	–
ΠΑΡΗΘΥΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						
Ονομαστική	οι	οι	οι	οι	οι	οι
Γενική	των	των	των	των	των	των
Αιτιατική	τους	τις	τις	τους	τους	τους
Κλητική	–	–	–	–	–	–

Τώρα πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών (δεύτερο τεύχος-2ος τόμος)** στις σελίδες 7-8 και κάνε την **άσκηση 1**.

3

Η Χαρά έγραψε το παρακάτω άρθρο για τη στήλη της εφημερίδας με τα νέα του σχολείου.

Άσκηση για περίπτωση πυρκαγιάς

Την Παρασκευή 29 Απριλίου το σχολείο μας έκανε μια άσκηση για την περίπτωση που πιάσει πυρκαγιά. Μόλις ακούσαμε τη σειρήνα, σηκωθήκαμε από τα θρανία μας, βγήκαμε από την τάξη, διασχίσαμε τον διάδρομο βιαστικά, αλλά χωρίς να τρέχουμε, και βρεθήκαμε όλοι στην αυλή του σχολείου.

Όλοι ψύχραιμοι

Όλοι ακολουθήσαμε τις οδηγίες των δασκάλων και παραμείναμε ψύχραιμοι. Όταν μας μέτρησαν οι δάσκαλοι, βρέθηκε ότι δεν έλειπε κανείς.

Η πυροσβεστική στην ώρα της Έφτασαν οι πυροσβέστες. Κουβάλησαν τις μάνικες, όρμησαν στο σχολείο και έκαναν ότι σβήνουν τη φωτιά. Έπειτα στάθηκαν στο πλατύσκαλο του σχολικού κτιρίου και μας εξήγησαν πώς να σβήνουμε μια μικρή φωτιά με τον πυροσβεστήρα. Ήταν μια μέρα ενδιαφέρουσα και γεμάτη με συγκινήσεις!

ΧΑ.ΓΕ

- ✦ Τι έγινε;
- ✦ Πότε έγινε;
- ✦ Πού;
- ✦ Θυμάσαι τι σημαίνουν τα αρχικά ΧΑ.ΓΕ.;

Μάθε να γράφεις **σωστά**
την πρώτη πρόταση του άρθρου
της Χαράς.

Γράψε ένα κείμενο για ένα γεγονός
που συνέβη στη γειτονιά σου.
Θυμήσου να πεις τι έγινε, πότε και
πού έγινε.

Ποια λέξη του άρθρου
της Χαράς σημαίνει φωτιά;
Συμπλήρωσέ τη στο λεξικό σου.

**Βάγια, να ψάξουμε και
τη λέξη πλατύσκαλο
στο λεξικό;**

**Μπορείς να βρεις και
μόνη σου τι σημαίνει
πλατύσκαλο, αν χωρίσεις
τη λέξη αυτή σε μικρότερα
κομμάτια!**

**Από ποιες λέξεις νομίζεις ότι
σχηματίζεται η λέξη
πλατύσκαλο;
Μπορείς τώρα να μαντέψεις
τη σημασία της;**

Σχηματίζεται από τις λέξεις

..... +,

που ενώθηκαν σε μία λέξη.

Στις σελίδες 9-10 του Τετραδίου Εργασιών (δεύτερο τεύχος-2ος τόμος), στην άσκηση **2** θα βρεις λέξεις που ενώνονται, για να φτιάξουν μία λέξη, και στην άσκηση **3** θα βρεις λέξεις που δείχνουν ότι κάτι είναι πιο μεγάλο ή πιο μικρό. Μετά κάνε την άσκηση **4** στις σελίδες 10-12.

5

Διάβασε το ποίημα που δημοσίευσαν τα παιδιά στην εφημερίδα τους.

Το φεγγαράκι χαρταετός

Το φεγγαράκι χαρταετός
στα κέφια του πετά
γέμισε γέλια ο ουρανός
κι η γη το χαιρετά.

Δένω αχτίδα για κλωστή
τραβώ, αμολώ καλούμπα
χοπ! κάνει ψηλοκρεμαστή
στο σύμπαν κολοτούμπα.

Θέτη Χορτιάτη

Μάθε να γράφεις **σωστά**
την πρώτη στροφή.

Συμπλήρωσε τον παρακάτω
πίνακα με τα ρήματα **κοιτώ** και **ζω**.

Τα ρήματα που τελειώνουν σε **-ώ**

Το ρήμα αγαπώ		Το ρήμα κοιτώ
Εγώ	αγαπώ
Εσύ	αγαπάς
Αυτός	αγαπά (αγαπάει)
Αυτή	
Αυτό		
Εμείς	αγαπούμε (αγαπάμε)
Εσείς	αγαπάτε
Αυτοί	αγαπούν (αγαπάν ή αγαπάνε)
Αυτές	
Αυτά	

Τα ρήματα που τελειώνουν σε **-ώ**

Το ρήμα **μπορώ**

Το ρήμα **ζω**

Εγώ

μπορώ

.....

Εσύ

μπορείς

.....

Αυτός

Αυτή

μπορεί

.....

Αυτό

Εμείς

μπορούμε

.....

Εσείς

μπορείτε

.....

Αυτοί

Αυτές

μπορούν

.....

Αυτά

6

Διάβασε το παρακάτω κείμενο.

Οι πεταλούδες βοηθούν

«Ο επιθεωρητής των κήπων έρχεται», ακούστηκε μια δυνατή φωνή.

Χιλιάδες πεταλούδες, ξετρυπώνοντας απ' τους φράχτες, πέταξαν **γελώντας** πάνω στα γυμνά κοτσάνια και βάλθηκαν να παρασταίνουν τα λουλούδια, που αμέριμνα εξακολουθούσαν να κοιμούνται μέσα στη γη.

Επαμεινώνδας Γονατάς,
«Το βάραθρο», εκδ. Στιγμή

Βάγια, τι είναι η λέξη με
τα **μπλε** γράμματα;

Οι **μετοχές**, είναι λέξεις που συνοδεύουν τα ρήματα. Μας δείχνουν και αυτές τον **τρόπο** με τον οποίο γίνεται κάτι. Θυμάσαι άλλες τέτοιες λέξεις; Για να φτιάξεις μια μετοχή, βγάζεις την κατάληξη του ρήματος και προσθέτεις **-οντας**, όταν το **ο** δεν τονίζεται (π.χ. **σφυρίζω** – **σφυρίζοντας**), και **-ώντας**, όταν το **ω** τονίζεται (π.χ. **γελώ** – **γελώντας**). Φτιάξε τώρα και εσύ μετοχές από ρήματα.

παίζω **παίζοντας**

τρέχω

γράφω

βαδίζω

ζωγραφίζω

σκουπίζω

πηδώ **πηδώντας**

μιλώ

κοιτώ

τραγουδώ

γελώ

χτυπώ

Πήγαινε στις σελίδες 13-15 του **Τετραδίου Εργασιών** (δεύτερο τεύχος-2ος τόμος) και κάνε τις ασκήσεις **5** και **6**.

Αύριο Ανθολόγιο

ΕΝΟΤΗΤΑ 20

Ποιος είναι; Τι κάνει;

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- ✓ Να βρίσκεις πληροφορίες σε ένα δελτίο ταυτότητας.
- ✓ Να φτιάχνεις τη δική σου ταυτότητα.
- ✓ Πώς και γιατί παίρνουμε συνέντευξη από κάποιον.
- ✓ Να κλίνεις τα ρήματα στον παρατατικό χρόνο.
- ✓ Λέξεις που δηλώνουν επαγγέλματα.
- ✓ Να γράφεις σωστά τα ρήματα σε -ώνω και σε -εύω.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ
ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΟΡΟΥΛΟΣ
ΕΠΩΝΥΜΟ
ΜΑΡΙΟΣ MARIOS
ΟΝΟΜΑ
ΑΝΕΣΤΗΣ ANESTIS
ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ
ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ CHARIKLIA
ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ
18-7-1963
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ
1.80
ΥΨΟΣ
ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ
ΔΗΜΟΤΗΣ
15-5-2005
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΔΕΛΤΙΟΥ
ΥΠΟΛ/ΣΗΑΣΤ.
ΑΡΧΗ ΕΚΔΟΣΗΣ
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΠΙΤΤΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ Α'

ΔΕΛΤΙΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΝΙΚΟΛΟΡΟΥΛΟΣ

ΕΠΩΝΥΜΟ

ΜΑΡΙΟΣ
MARIOS

ΟΝΟΜΑ

ΑΝΕΣΤΗΣ
ANESTIS

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ

**ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ
CHARIKLIA**

ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ

18-7-1963

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ

1.80

ΥΨΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ

ΔΗΜΟΤΗΣ

15-5-2005

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΥΠΟΔ/ΝΣΗ ΑΣΤ.

ΑΡΧΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

**Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΠΙΤΤΑΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ Α΄**

Μην ξεχνάς την ημερομηνία που πρέπει να δώσεις αίμα, σώζεις κάποιον που κινδυνεύει.

1

2

Έχεις κάνει εξέταση για το στίγμα της μεσογειακής αναιμίας;

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

3

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΘΕΛΟΝΤΗ ΑΙΜΟΔΟΣΤΗ

- ΕΠΩΝΥΜΟ
- ΟΝΟΜΑ
- ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ
- ΧΡΟΝΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ
- ΑΡΙΘΜ. ΜΗΤΡΟΥ

4

ΟΜΑΔΑ RHESUS

A +

1 Μην ξεχνάς την ημερομηνία που πρέπει να δώσεις αίμα, σώζεις κάποιον που κινδυνεύει.

2 Έχεις κάνει εξέταση για το στίγμα της μεσογειακής αναιμίας;

3 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

4

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΘΕΛΟΝΤΗ ΑΙΜΟΔΟΤΗ

- **ΕΠΩΝΥΜΟ:** Καρρά
- **ΟΝΟΜΑ:** Ελένη
- **ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ:** Βασίλειος
- **ΧΡΟΝΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ:** 1965
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:** Κυψέλη
- **ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ:** Εκπαιδευτικός
- **ΑΡΙΘΜ. ΜΗΤΡΩΟΥ:** 1523

ΟΜΑΔΑ RHEBUS

A

+

- ✦ Τι είναι τα έγγραφα που βλέπεις στις σελίδες 82–85;
- ✦ Τι πληροφορίες βρίσκουμε σε αυτά;
- ✦ Πώς ονομάζεται ο κάτοχος του δελτίου ταυτότητας;

- ✨ **Γιατί το όνομά του είναι γραμμένο και με ξένα γράμματα;**
- ✨ **Πώς λένε τον πατέρα του;**
- ✨ **Πότε γεννήθηκε ο εθελοντής αιμοδότης;**

**Ψάξε στο λεξικό,
για να βρεις τι σημαίνει
η λέξη κάτοχος.**

1

Η ταυτότητα του Μαξ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Ονομάζομαι: Μαξ.

**Γεννήθηκα: στις 23 Αυγούστου
2002.**

Κατοικώ: στην Ίο,
νησί των Κυκλάδων.
Ο κύριός μου λέγεται: Γιάννης.
Μου αρέσουν: τα τραγανιστά
κόκαλα.

Κυνηγώ: τις πεταλούδες.
*Αν χαθώ, σας παρακαλώ
να τηλεφωνήσετε στο 2286093777.*

- ✦ Πώς λένε τον σκύλο;
- ✦ Σε τι χρησιμεύει η ταυτότητα του Μαξ;
- ✦ Πού μένει;
- ✦ Γιατί στην ταυτότητα του σκύλου έχουν γράψει το τηλέφωνο του αφεντικού του;

Αντίγραψε στο τετράδιό σου
και μάθε να γράφεις σωστά
τη φράση:

**Ο Μαξ τρώει τραγανιστά κόκαλα και
κυνηγά τις πεταλούδες.**

Πήγαινε στις σελίδες 18-20
του Τετραδίου Εργασιών (δεύτερο
τεύχος-2ος τόμος) κάνε
τις ασκήσεις **1** και **2**.

2

Ο Λουκάς και η Χαρά ανέλαβαν να
βρουν πληροφορίες για ζώα που
ζουν σε νησιά της Ελλάδας, για να
τις βάλουν στην εφημερίδα της
τάξης. Διάβασε αυτά που βρήκε
ο Λουκάς και παρατήρησε
τις φωτογραφίες.

Η χελώνα καρέτα καρέτα

Η θαλάσσια χελώνα καρέτα καρέτα είναι εξαιρετική κολυμβήτρια. Βγαίνει από τη θάλασσα, για να φτιάξει

τη φωλιά της στην άμμο και να γεννήσει τα αυγά της. Μία από τις παραλίες που διαλέγει για να γεννήσει είναι στον κόλπο του Λαγανά στη Ζάκυνθο.

Ο κόλπος του Λαγανά είναι ο πιο σημαντικός βιότοπος της θαλάσσιας χελώνας καρέτα καρέτα.

Στα πέντε χιλιόμετρα της παραλίας οι χελώνες καρέτα καρέτα φτιάχνουν πάρα πολλές φωλιές. Από τα τέλη Μαΐου έως τον Αύγουστο,

όταν το κλίμα είναι ζεστό, οι χελώνες αφήνουν εκατό αυγά σε καθεμιά φωλιά.

Ύστερα από δύο μήνες μέσα από τα αυγά βγαίνουν τα χελωνάκια.

Αφού τρυπήσουν το κέλυφος, μένουν στην άμμο για περίπου έξι μέρες και τρέφονται από τον κρόκο του αυγού. Μετά, κάποιο βράδυ ή νωρίς το πρωί, αφήνουν τη φωλιά και κατευθύνονται προς τη θάλασσα. Βγαίνουν μες στο σκοτάδι, όταν δεν κινδυνεύουν από τα πουλιά, τα άλλα ζώα ή τον άνθρωπο.

✦ Ποια παραλία προτιμά η χελώνα καρέτα καρέτα, για να φτιάξει τη φωλιά της;

✦ Γιατί τα χελωνάκια αφήνουν τη φωλιά το βράδυ ή νωρίς το πρωί;

Αντίγραψε **στο τετράδιό σου**
τη φράση του κειμένου
με τα έντονα γράμματα και μάθε να
τη γράφεις **σωστά**.

Ψάξε στο λεξικό ή ρώτησε, για
να μάθεις τι σημαίνουν οι λέξεις
βιότοπος, κόλπος, κέλυφος και
κλίμα. Μετά πρόσθεσέ τις
στο λεξικό σου.

Μπορείς να βρεις στο λεξικό λέξεις
που σημαίνουν το ίδιο και να τις
γράψεις παρακάτω;

■ Η **παραλία** λέγεται

και και

■ **Κατευθύνομαι** ή αλλιώς

.....

■ Την **τροφή** τη λέμε και

▶ Και η Χαρά βρήκε πληροφορίες για ένα ζώο που ζει σε νησί της χώρας μας. Τις έχει γράψει στο **Τετράδιο Εργασιών**, (δεύτερο τεύχος-2ος τόμος) στην **άσκηση 3** στις σελίδες 20-22.

Ζώα όπως η χελώνα καρέτα καρέτα, η φώκια μονάχους μονάχους, που είδαμε στην ενότητα 15, τα ελάφια, τα αγριοκάτσικα κρι-κρι, που ζουν στην Κρήτη, ή όπως οι αρκούδες, οι λύκοι και οι αλεπούδες κινδυνεύουν να εξαφανιστούν.

**Γι' αυτό πρέπει να
τα προστατεύουμε, να
φροντίζουμε τους τόπους
όπου ζουν, όπου βρίσκουν
τροφή και όπου γεννούν.**

**Στο χωριό Νυμφαίο
της Φλώρινας υπάρχει
το περιβαλλοντικό κέντρο
«Αρκτούρος» για
την προστασία της αρκούδας.
Ξέρεις κάποιο άλλο κέντρο ή
σύλλογο για την προστασία
των ζώων;**

3

Η Γαλήνη και ο Αρμπέν σκέφτηκαν ότι, καθώς ο χρόνος κυλά, πολλές αλλαγές γίνονται στη φύση και στη ζωή. Ακόμη και οι τέχνες και τα επαγγέλματα του ανθρώπου αλλάζουν. Να, όπως το επάγγελμα του γείτονά τους, του κυρ Παντελή, που ήταν παγωτατζής.

Τι ακριβώς έκανε ο παγωτατζής;

Δεν ξέρω να σου πω ακριβώς. Πάμε να ρωτήσουμε τον κυρ Παντελή; Θα του πάρουμε μια συνέντευξη για την εφημερίδα μας!

Η συνέντευξη με τον κυρ Παντελή

Η **Γαλήνη** και ο **Αρμπέν** βρήκαν τον **κυρ Παντελή** να κάνει βόλτα στο πάρκο της γειτονιάς τους. Πλησίασαν, τον καλημέρισαν και άρχισαν να τον ρωτούν για τη δουλειά που έκανε, όταν ήταν νέος.

Αρμπέν: Τι δουλειά κάνατε, όταν ήσασταν νέος;

Κυρ Παντελής: Πουλούσα παγωτά! Σας φαίνεται περίεργο, έτσι δεν είναι; Καθίστε να σας εξηγήσω...

Αρμπέν: Σας πειράζει να γράφουμε αυτά που μας λέτε, για να τα βάλουμε στην εφημερίδα της τάξης μας;

Κυρ Παντελής: Γιατί να με πειράζει; Τι θέλετε να με ρωτήσετε;

Γαλήνη: Γιατί πουλούσατε εσείς τα παγωτά; Δεν υπήρχαν ψυγεία με παγωτά στα περίπτερα ή

στα γαλακτοπωλεία, για να αγοράζει ο κόσμος από εκεί;

Κυρ Παντελής: Τότε δεν είχαμε πολλά ψυγεία. Ήταν ακριβά και δεν μπορούσε ο κάθε μαγαζάτορας να έχει από ένα. Γι' αυτό υπήρχαν οι παγωτατζήδες. Γυρνούσαν στις πλατείες, στις πόλεις και στα χωριά με τις άσπρες ποδιές τους και φώναζαν: «Εδώ τα νόστιμα παγωτά!!!».

Αρμπέν: Και πού βάζατε τα παγωτά, για να μη λιώνουν;

Κυρ Παντελής: Είχα ένα καροτσάκι γεμάτο με πάγο. Πρωί πρωί έπρεπε να πάω στον παγοπώλη και να αγοράσω μεγάλα κομμάτια πάγου. Ξέρετε, το καροτσάκι αυτό το έχω ακόμη στο σπίτι μου... Το είχα ζωγραφίσει με ήλιους και λουλούδια...

Το αγαπώ σαν να είναι φίλος μου, γιατί το είχα μαζί μου παντού για πολλά χρόνια.

Γαλήνη: Τι σας άρεσε περισσότερο στη δουλειά που κάνατε;

Κυρ Παντελής: Πιο πολύ από όλα μου άρεσε η χαρά στα μάτια των παιδιών, όταν έπαιρναν το χωνάκι με το παγωτό... Μου άρεσε τόσο πολύ να τα βλέπω χαρούμενα, που όταν τα λεφτά δεν τους έφταναν ή όταν δεν είχαν καθόλου λεφτά, τους χάριζα τα παγωτά, για να τα δω να μου χαμογελούν!

Αρμπέν: Και τώρα οι παγωτατζήδες;

Κυρ Παντελής: Τώρα πια υπάρχουν ελάχιστοι παγωτατζήδες... Το επάγγελμα εξαφανίζεται σιγά σιγά, όπως οι τσαγκάρηδες, οι νερουλάδες, οι καρεκλάδες...

Θα γράψετε και γι' αυτούς;

- ✨ Ποιο ήταν το επάγγελμα του κυρ Παντελή;
- ✨ Τι τον ρώτησαν τα παιδιά;
- ✨ Τι άρεσε πιο πολύ στον κυρ Παντελή από το επάγγελμά του;
- ✨ Γιατί νομίζεις πως αγαπούσε τόσο πολύ το καροτσάκι του;

Ζητήστε από τους μεγαλύτερους να σας μιλήσουν για επαγγέλματα που δεν υπάρχουν πια. Φτιάξτε ένα λεύκωμα με τα επαγγέλματα αυτά.

**Θέλετε να χωριστείτε σε ομάδες
και να γίνετε μικροί
δημοσιογράφοι; Διαλέξτε ένα
επάγγελμα και σκεφτείτε από
ποιον θα πάρετε συνέντευξη.
Συζητήστε στην τάξη
τι ερωτήσεις θα κάνετε.
Για παράδειγμα, μπορείτε
να τον ρωτήσετε τι ακριβώς
κάνει στη δουλειά του, σε τι
χρησιμεύει η δουλειά του, αν
είναι ευχαριστημένος από αυτή
και πολλά άλλα...**

**Μάθε να γράφεις σωστά
την πρώτη ερώτηση
των παιδιών στον κυρ Παντελή.**

4

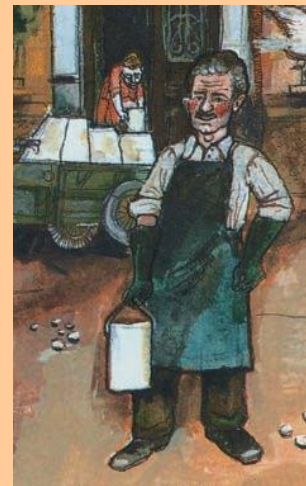
Διάβασε τώρα το παρακάτω ποίημα για ένα άλλο επάγγελμα που έχει σχεδόν εξαφανιστεί.

Ο παγοπώλης

Περνούσαν παγοπώλες
και μοιράζανε κολόνες,
Είχαν γίνει από νερό
που το πάγωναν καιρό,

το φαΐ να διατηρεί,
να είναι φρέσκο το τυρί,
το νεράκι δροσερό,
μια φορά κι έναν καιρό.

Σοφία Χατζηκοκολάκη,
«Επαγγέλματα παλιά
που δεν υπάρχουν πια...»,
εκδ. Κέδρος, εικονογράφηση
Βιολέτα Διαμαντή-Μελετίου

Θα βρεις πολλά επαγγέλματα στο **Τετράδιο Εργασιών (δεύτερο τεύχος-2ος τόμος)**, στις ασκήσεις **4**, **5** και **6** στις σελίδες 23-26.

Αντίγραψε **στο τετράδιό σου** την πρώτη στροφή και μάθε να τη γράφεις **σωστά**.

5

Πρόσεξε τα ρήματα με τα έντονα γράμματα στον διάλογο **3**.
Έπειτα συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα σύμφωνα με τα παραδείγματα.

Ρήμα	γράφω	κάνω	μπορώ	πουλώ
Εγώ	γράφω	κάνω	μπορώ	πουλώ
Εσύ	γράφεις	κάνεις	μπορείς	πουλάς
Αυτός	γράφει	κάνει	μπορεί	πουλάει
Αυτή	γράφει	κάνει	μπορεί	πουλάει
Αυτό	γράφει	κάνει	μπορεί	πουλάει
Εμείς	γράφουμε	κάνουμε	μπορούμε	πουλάμε
Εσείς	γράφετε	κάνετε	μπορείτε	πουλάτε
Αυτοί	γράφουν	κάνουν	μπορούν	πουλάνε
Αυτές	γράφουν	κάνουν	μπορούν	πουλάνε
Αυτά	γράφουν	κάνουν	μπορούν	πουλάνε

Τώρα πήγαινε στις σελίδες 27-28 του **Τετραδίου Εργασιών** (δεύτερο τεύχος-2ος τόμος), και κάνε την **άσκηση 7**.

6

Διάβασε το παρακάτω ποίημα ρυθμικά και μάθε **απέξω** όποια στροφή σου αρέσει.

Δουλειές

- Ραφτάκι ραφτάκι
πώς πάν' οι δουλειές;
- Ψαλίδι, κοπίδι
και δυο βελονιές.

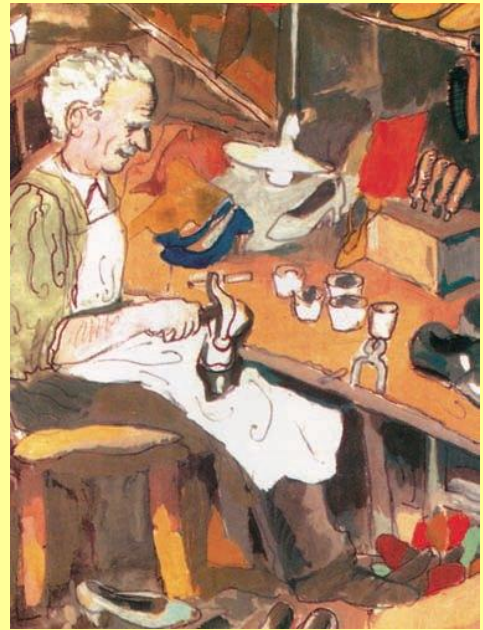

- Τσαγκάρη τσαγκάρη
παπούτσια πουλάς;
- Σκαρπίνια, λουστρίνια
σε γάμο να πας.

- Φούρναρη φούρναρη
τι κάνεις με βια;
- Μια βάζω μια βγάζω
κουλούρια, ψωμιά.

- Μανάβη μανάβη
τι τρών' τα παιδιά;
- Ντομάτες, πατάτες,
φασόλια, κουκιά.

Βασίλης Ρώτας

- ✦ Υπάρχουν στο ποίημα κάποια
επαγγέλματα που εξαφανίζονται;
- ✦ Από πού αγοράζουμε σήμερα
ρούχα και παπούτσια;

**Αντίγραψε στο τετράδιό σου
τη δεύτερη στροφή
και μάθε να τη γράφεις σωστά.**

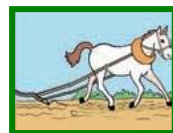
**Πήγαινε στο Τετράδιο Εργα-
σιών (δεύτερο τεύχος-2ος τόμος)
στις σελίδες 28-31 και κάνε τις
ασκήσεις **8**, **9**, **10** και **11**.**

Αύριο Ανθολόγιο

A

αλέτρι, το (εν. 20):
εργαλείο για το όργωμα
της γης.

απόκρημνος, -η -ο (εν. 20):
(για τόπο, πλαγιά) που είναι
γεμάτος γκρεμούς.

αράδα, η (εν. 18): σειρά,
γραμμή.

B

βιβλιοπαρουσίαση, η (εν. 17):
γραπτή ή προφορική
παρουσίαση του περιεχομένου
ενός βιβλίου.

βυζασταρούδι, το (εν. 18):
μικρό παιδί.

γουδί, το (εν. 20): σκεύος από ξύλο ή μέταλλο για να λιώνουμε ή να κοπανίζουμε διάφορα υλικά.

δαχτυλήθρα, η (εν. 20): μικρή θήκη η οποία προστατεύει το δάχτυλο που σπρώχνει τη βελόνα, όταν ράβουμε.

έντυπο, το (εν. 17): καθετί τυπωμένο σε χαρτί.

εξαιρετικός, -ή -ό (εν. 20): πολύ καλός.

—

—

—

–

καλντερίμι, το (εν. 18): στενός δρόμος στρωμένος με πέτρες.

καρτερώ (εν. 17): περιμένω, είμαι υπομονετικός.

κέλυφος, το (εν. 20): το εξωτερικό του αυγού, τσόφλι.

λιθάρι, το (εν. 18): πέτρα.

λιθόστρωτος, -η -ο (εν. 18): στρωμένος με πέτρες.

λουστρίνι, το (εν. 20): παπούτσι από μαύρο γυαλιστερό δέρμα.

–

νόημα, το (εν. 18): σημασία.

ξεθωριάζω (εν. 19): χάνω τη ζωντάνια των χρωμάτων μου.

–

πασπαλίζω (εν. 21): ρίχνω ζάχαρη, αλεύρι ή άλλο υλικό σε σκόνη σε ένα γλυκό ή φαγητό.

πεζοπορία, η (εν. 18): πορεία με τα πόδια.

περιηγούμαι (εν. 19): ταξιδεύω σε ξένο τόπο, τριγυρνώ.

προεξέχω (εν. 22): περισσεύω από τη μία ή την άλλη πλευρά.

ροδοπέταλο, το (εν. 23): πέταλο από τριαντάφυλλο.

σκαρπίνι, το (εν. 20): χαμηλό παπούτσι με κορδόνια.

σκίνο, το (εν. 18): φυτό με μορφή θάμνου.

σμίγω (εν. 17): συναντιέμαι.

σύριγγα, η (εν. 20): συσκευή για ενέσεις.

σφάλμα, το (εν. 18): λάθος.

ταμπουρώνομαι (εν. 18): κρύβομαι πίσω από κάτι, για να προστατευτώ.

τέμπλο, το (εν. 20): το ψηλό εικονοστάσι που χωρίζει το ιερό από την υπόλοιπη εκκλησία.

τόπι, το (εν. 19): μικρή μπάλα.

**τραγανιστός, -ή -ό (εν. 20):
σκληρός ή ξεροψημένος.**

**τσάπα, η (εν. 20): εργαλείο για
να σκάβουμε.**

—

—

**χρονομετρώ (εν. 19): μετρώ τον
χρόνο που χρειάζεται για κάτι.**

—

—

Η εφημερίδα της τάξης μας

Περιεχόμενα

Σελίδα

17. Εφημερίδες! Εφημερίδες!.....	9
18. Ένα βιβλίο που σε ταξιδεύει	31
19. Τα μάθατε τα νέα;	57
20. Ποιος είναι; Τι κάνει;	79
Γλωσσάριο	104

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946, 108, Α).

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.

